

Drejtori i Përgjithshëm i Autoritetit të Aviacionit Civil të Kosovës,

Në mbështetje të neneve 15.1 (f), 21.2 dhe 81 të Ligjit Nr. 03/L-051 për Aviacionin Civil,

Me qëllim të përcaktimit të nivelit të tarifave që do të ngarkohen nga një operator i aeroportit për përdorimin e hapësirave dhe shërbimeve të tij aeronautike, vendosjes së parimeve të cilat duhet të merren në konsiderim nga një operator i aeroportit gjatë llogaritjes së këtyre tarifave dhe me qëllim të përcaktimit të procedurës për aprovimin e tarifave të tilla,

Nxjerr këtë:

RREGULORE Nr. 1/2011 MBI TARIFAT E AEROPORTIT

Neni 1 Fushëveprimi

Kjo Rregullore aplikohet në aeroporte, operatorët e të cilëve vendosin tarifa për shkak të vënies në dispozicion ose përdorimit të hapësirave dhe shërbimeve të tyre aeronautike.

Neni 2 Definicionet

Për qëllime të kësaj Rregulloreje:

“Aeroport” nënkupton çfarëdo sipërfaqe tokësore e përshtatur për aterrim, ngritje dhe manovrim të avionit, duke përfshirë instalimet ndihmëse që këto operacione mund të përfshijnë për nevojat e trafikut ajror dhe shërbimeve, përfshirë instalimet e nevojshme për të ndihmuar shërbimet ajrore komerciale;

“Operatori i aeroportit” nënkupton një organ i cili, në ndërlidhshmëri me aktivitetet tjera ose jo, sipas rastit, ka si objektiv të vet në bazë të kontratës, administrimin dhe menaxhimin e aeroportit dhe koordinimin dhe kontrollin e aktiviteteve të operatorëve të ndryshëm që janë prezentë në aeroportin në fjalë;

“Përdoruesi” nënkupton çdo person fizik apo juridik me përgjegjësi për bartjen e udhëtarëve, postës dhe/apo mallrave përmes ajrit deri në, apo prej aeroportit në fjalë;

“Tarifa e aeroportit” nënkupton tarifën e mbledhur në dobi të operatorit të aeroportit dhe të paguar nga përdoruesit e hapësirave dhe shërbimeve, të cilat ofrohen ekskluzivisht nga organi menaxhues i aeroportit dhe të cilat janë të ndërlidhura me aterrimin, ngritjen, ndriçimin, furnizimin me karburante, parkimin e avionëve, dhe procesimin e udhëtarëve dhe mallrave;

“AAC” nënkupton Autoritetin e Aviacionit Civil të Republikës së Kosovës.

Neni 3 **Parimet themelore të tarifave**

Operatori i aeroportit duhet të respektojë parimet vijuese themelore me rastin e vënies së tarifave:

- a) Tarifat e aeroportit nuk duhet të tejkalojnë koston e përgjithshme të shërbimeve të mbuluara prej tyre. Me qëllim të transparencës, aeroporti duhet të mirëmbajë llogaritë të cilat në mënyrë të dukshme ofrojnë detajet e këtyre kostove;
- b) Tarifat e aeroportit nuk duhet të jenë diskriminuese ndërmjet përdoruesve;
- c) Operatori i aeroportit dhe përdoruesit duhet të konsultohen rregullisht në lidhje me sistemin e tarifave, standardet e cilësisë dhe investimet në të ardhmen;
- d) Tarifat e aeroportit nuk duhet të vendosen për asnjë objekt apo shërbim para se ato të jenë lëshuar në përdorim.

Neni 4 **Struktura e tarifave të aeroportit**

Struktura e tarifave të aeroportit duhet të jetë objektive dhe transparente dhe nuk duhet të inkurajojë përdoruesit që të zvogëlojnë sigurinë.

Tarifat e aeroportit duhet të përfshijnë, në mes tjerash, si në vijim:

- a) Tarifën për aterrim, e cila mblidhet për përdorimin e hapësirave dhe shërbimeve të nevojshme për të siguruar operimet për ngritjen dhe aterrimin e një avioni. Tarifa e aterrimit duhet të jetë e bazuar në formulën

e peshës, duke përdorur peshën maksimale të lejuar për ngritje të avionit, të përcaktuar në certifikatën e vlefshmërisë ajrore;

- b) Tarifën për parkim të avionit, e cila mblidhet për përdorimin e hapësirave të parkimit ose hangarëve. Tarifa për parkim të avionit duhet të bazohet në peshën maksimale të lejuar për ngritje të avionit, të përcaktuar në certifikatën e vlefshmërisë ajrore dhe kohëzgjatjes së parkimit të tij në aeroport. Operatori i aeroportit mund të përcaktojë kohën kur parkimi është pa pagesë;
- c) Tarifën e shërbimit të udhëtarëve, e cila mblidhet për përdorim të hapësirave të aeroportit të dedikuara për udhëtarë. Tarifa e shërbimit të udhëtarëve duhet të paguhet nga secili person që udhëton me fluturim komercial nga Kosova, përveç nëse ky person:
 - i. Është nën moshën 2 vjeçare,
 - ii. Është anëtar i ekuipazhit të kabinës ajrore në detyrë,
 - iii. Pa dëshirën e tij ka arritur në Kosovë meqë i është ndërruar itinerari i fluturimit nga ana e kompanisë ajrore;
 - iv. Është udhëtar në tranzit të drejtpërdrejtë (gjatë rrugës bën një ndalje në aeroport për të vazhduar me të njëjtin avion dhe me të njëjtin numër fluturimi).

Kjo tarifë mblidhet nga kompanitë ajrore, të cilat ofrojnë fluturime komerciale, në momentin e shitjes së biletave të avionit.

- d) Tarifën e sigurimit, e cila mblidhet për ofrimin e shërbimeve dhe pajisjeve të sigurimit për trafikun ajror. Tarifa e sigurimit duhet të paguhet nga secili person që udhëton me fluturim komercial nga Kosova, përveç nëse ai person i takon njëres nga kategoritë e personave që përjashtohen, siç ceket më lart nën (c);

Kjo tarifë mund të jetë e integruar në tarifën e shërbimit të udhëtarëve.

- e) Tarifën e urës ajrore, e cila është e ndërlidhur me ofrimin dhe operimin e urave ajrore. Tarifa e urave ajrore duhet të bazohet në periudhën kohore në të cilën kjo urë është përdorur.

Neni 5

Ndryshimi i tarifave të aeroportit

5.1 Operatori i aeroportit mund të ndryshojë cilësinë dhe fushëveprimin e ndonjë shërbimi të veçantë të aeroportit, terminaleve apo pjesëve të terminaleve, me qëllim të ofrimit të shërbimeve të përshtatura, apo një terminali të dedikuar apo ndonjë pjese terminali.

5.2 Niveli i tarifave të aeroportit mund të ndryshohet sipas cilësisë dhe fushëveprimit të shërbimeve të tilla si dhe sipas kostos së tyre, apo ndonjë justifikimi tjetër objektiv dhe transparent. Pavarësisht nenit 3, operatori i aeroportit mund të përcaktojë ndonjë tarifë të tillë të ndryshuar të aeroportit.

5.3 Aeroporti duhet të dorëzojë propozimin e tarifave të ndryshuara për aprovim në AAC në pajtueshmëri me nenet 10 dhe 11 të kësaj Rregulloreje.

5.4 Operatori i aeroportit duhet të lejojë cilindo përdorues i cili dëshiron të përdorë shërbimet e përshtatura apo terminalin e dedikuar ose një pjesë të terminalit, që të ketë qasje në këto shërbime dhe në terminal apo në një pjesë të terminalit. Në rast se disa përdorues dëshirojnë që të kenë qasje në shërbimet e përshtatura dhe/ose një terminal të dedikuar apo një pjesë të terminalit për më shumë sesa është e mundur për shkak të kapaciteteve të kufizuara, qasja duhet të përcaktohet në bazë të kriterëve relevante, objektive, transparente dhe jo-diskriminuese. Operatori i aeroportit duhet të dorëzojë këto kritere në AAC për aprovim.

Neni 6

Modulimi i tarifave të aeroportit

Operatori i aeroportit mund të ofrojë tarifa të moduluara të aeroportit për çështje të interesit publik dhe atij të përgjithshëm. Kriteret e përdorura për një modulim të tillë duhen të jetë relevante, objektive dhe transparente. Një modulim i tillë duhet të jetë i kufizuar në kohë, përderisa gjerësia dhe kohëzgjatja duhet të jenë proporcionale me objektivin e tij.

Një modulim i tillë duhet të ketë për qëllim:

- a) Zvogëlimin apo përmirësimin e ndikimeve mjedisore dhe në këtë rast tarifa e aterrimit mund të modulohet duke patur parasysh periudhën e ditës dhe performancën e avionit sa i përket akustikës dhe emitimit të gazrave;
- b) Përmirësimin e përdorimit të hapësirave të aeroportit dhe në këtë rast tarifatat e aeroportit mund të modulohen duke pasur parasysh periudhën ditore, periudhën javore apo periudhën vjetore, llojin e trafikut, mënyra se si janë përdorur hapësirat ose ku janë ato të përqëndruara. Tarifatat e aeroportit mund të zvogëlohen përkohësisht për përdoruesit, zhvillimi i trafikut të cilëve, ose një pjesë e tij, tejkalon numrat e caktuar ose është premtuar nga përdoruesi i përfshirë në kontratë; apo
- c) Promovimin e hapjes së linjave të reja dhe në këtë rast tarifatat e aeroportit mund të zvogëlohen përkohësisht për përdoruesit të cilët operojnë me linjat e reja nga aeroporti në fjalë, dhe ku zona përfshirëse e klientëve në fjalë nuk interferon me asnjërën zonë përfshirëse të klientëve që shërbehen nga linjat ekzistuese.

Neni 7

Standardet e cilësisë

Nga qershori 2012, operatori i aeroportit duhet të themelojë një sistem të indikatorëve të standardeve të cilësisë, në lidhje me cilësinë e shërbimeve të ofruara në aeroport. Operatori i aeroportit duhet të dorëzojë për aprovim në AAC sistemin e indikatorëve të standardeve të cilësisë. Pas kësaj, operatori i aeroportit duhet të monitorojë indikatorët e standardeve të cilësisë dhe t'i publikojë rezultatet e tyre çdo tre muaj.

Neni 8

Konsultimi

8.1 Çdo aeroport duhet të ketë komitetin konsultativ (tani e tutje "komiteti") përbërë nga përfaqësuesit e operatorit të aeroportit, përdoruesit e aeroportit dhe asociacionet e transportit ajror. Përdoruesit e aeroportit dhe asociacionet e transportit ajror do të përfaqësohen me të njëjtin numër sikurse përfaqësuesit e operatorit të aeroportit.

8.2 Operatori i aeroportit duhet ta themelojë këtë komitet, t'i përcaktojë kriteret për përbërjen e tij dhe duhet ta dorëzojë dokumentin e themelimit në AAC për aprovim final.

8.3 Komiteti duhet t'i përcaktojë termat e referencës në takimin e tij inaugurues dhe duhet t'i dorëzojë ato në AAC për aprovim final.

8.4 AAC-ja mund të marrë pjesë në takimet e komitetit, megjithatë pa të drejtë vote. Ky komitet duhet të takohet së paku një herë në vit me qëllim të shprehjes së mendimit në lidhje me tarifave të aeroportit dhe planin investues. Ai mund të konsultohet për çfarëdo çështje që ka të bëjë me tarifave të aeroportit. Procesverbali i mbledhjes duhet të përpilohet në çdo rast.

8.5 Operatori i aeroportit, duhet ta dorëzojë çdo propozim për modifikimin e sistemit apo nivelit të tarifave të aeroportit në komitet, me arsyetime të justifikuara në mënyrë të duhur jo më vonë se 4 muaj para datës së planifikuar të hyrjes në fuqi. Së bashku me këtë propozim, operatori i aeroportit mund të dorëzojë te komiteti edhe marrëveshjen për nivelin e shërbimit. Ky propozim fillestar duhet të dërgohet gjithashtu në AAC si një informatë paraprake jo më vonë se 4 muaj para datës së planifikuar të hyrjes në fuqi të tarifave.

8.6 Operatori i aeroportit duhet të konsultohet me komitetin para se plani i ri për projektet e infrastrukturës të jetë finalizuar.

Neni 9

Transparenca

9.1 Kur të mblidhet komiteti për të shprehur mendimin e tij në lidhje me tarifat e aeroportit, operatori i aeroportit duhet t'u ofrojë anëtarëve të tij informata të detajuara për komponentet që shërbejnë si bazë për përcaktimin e sistemit apo nivelit të të gjitha tarifave të cilat vendosen nga operatori i aeroportit. Informatat duhet të përfshijnë së paku:

- a) Një listë të shërbimeve të ndryshme dhe infrastrukturës së ofruar në këmbim për tarifat e mbledhura nga aeroporti;
- b) Metodologjinë e përdorur për përcaktimin e tarifave të aeroportit;
- c) Strukturën e kostos së përgjithshme në lidhje me hapësirat dhe shërbimet të cilat ndërlidhen me tarifat e aeroportit;
- d) Të hyrat nga tarifat e ndryshme dhe kostoja e përgjithshme e shërbimeve të mbuluara nga ato;
- e) Çdo financim nga autoritetet publike të hapësirave dhe shërbimeve të cilat ndërlidhen me tarifat e aeroportit;
- f) Parashikimet në aeroport që ndërlidhen me tarifat, rritjen e trafikut dhe investimet e propozuara;
- g) Përdorimin aktual të infrastrukturës dhe pajisjeve të aeroportit përgjatë një periudhe të dhënë;
- h) Rezultatin e parashikuar për secilin investim madhor dhe efektin e tij në kapacitetin e aeroportit; dhe
- i) Rezultatet e aplikimit të skemës nxitëse pasi që të jetë aplikuar tarifa e modular.

9.2 Kur të mblidhet komiteti për të ofruar mendimin e vet në lidhje me tarifat e aeroportit, përfaqësuesit e përdoruesve në këtë komitet duhet të dorëzojnë informata tek operatori i aeroportit, në veçanti lidhur me:

- a) Parshikimet në lidhje me trafikun;
- b) Parshikimet në lidhje me përbërjen dhe përdorimin e flotës;
- c) Projektet e tyre zhvillimore në aeroport; dhe
- d) Kërkesat e tyre nga aeroporti.

9.3 Informatat e ofruara në bazë të këtij neni do të konsiderohen si konfidenciale ose ekonomikisht të ndjeshme dhe duhet të trajtohen në mënyrë përkatëse.

Neni 10

Dorëzimi i propozimit final në AAC

Operatori i aeroportit duhet të dorëzojë në AAC propozimin final të sistemit të ri të tarifave të aeroportit, nivelet e tyre, ndryshimin ose modulimin, nëse është i aplikueshëm, jo më vonë se 2 muaj para se ato të hyjnë në fuqi. Ky propozim do të shoqërohet me dokumentet si në vijim;

- a) Objektivi i shpenzimeve operuese;
- b) Parashikimet e të hyrave operuese;
- c) Procesverbali i mbledhjes së komitetit konsultativ;
- d) Marrëveshja mbi nivelin e shërbimit, nëse është lidhur;
- e) Plani investues dhe financimi i tij.

Neni 11

Përcaktimi i AAC-së

11.1 Atëherë kur AAC-ja përcakton se tarifave të propozuara të aeroportit janë në pajtim me parimet e tarifave të përcaktuara në nenet 3, 4, 5, 6, 8 dhe 9, Drejtori i Përgjithshëm i AAC-së do të nxjerrë një Vendim për aprovimin e tarifave të aeroportit. Ky Vendim do të specifikojë nivelet e reja të tarifave të aeroportit të aplikueshme në aeroporte të caktuara dhe datën e hyrjes së tyre në fuqi.

11.2 Atëherë kur AAC-ja përcakton se tarifave të propozuara të aeroportit nuk janë në pajtim me parimet e tarifave të përcaktuara në nenet 3, 4, 5, 6, 8 dhe 9, Drejtori i Përgjithshëm i AAC-së duhet të kërkojë nga operatori i aeroportit që të modifikojë propozimin e vet në pajtueshmëri me këtë Rregullore dhe ta ridorëzojë atë në AAC për aprovim.

11.3 Me rastin e nxjerrjes së Vendimit për aprovimin e tarifave të aeroportit nga Drejtori i Përgjithshëm i AAC-së, operatori i aeroportit duhet t'u japë së paku një muaj njoftim paraprak përdoruesve për sistemin e ri të tarifave, nivelet e tyre, ndryshimin ose modulimin, nëse janë të aplikueshëm, dhe datën e hyrjes së tyre në fuqi.

11.4 AAC-ja duhet të publikojë në faqen e saj zyrtare në internet Vendimet më aktuale mbi aprovimin e tarifave menjëherë pasi që ato të hyjnë në fuqi.

Neni 12

Përfundimet

12.1 Në vijim janë përfundimet nga tarifave të aeroportit:

- a) Avionët që janë të përfshirë në aktivitete operacionale të kërkim shpëtimit të ndërlidhura me incidentet që përfshijnë aviacionin civil;
- b) Avionët që përdorën për ndihmë humanitare në rast të katastrofave natyrore apo emergjencës shtetërore, dhe
- c) Avionët në rrezik.

12.2 Përjashtimet e dhëna në paragrafin e lartpërmendur mund të anulohen nga AAC në pajtim me nenin 82.2 të Ligjit Nr. 03/L-51 për Aviacionin Civil.

Neni 13 Shfuqizimi

Kjo Rregullore shfuqizon Rregulloren Nr. 3/2008 të datës 26 dhjetor 2008, që përcakton tarifën e shërbimit të udhëtarëve që udhëtojnë me fluturime komerciale nga Kosova.

Neni 14 Hyrja në fuqi

Kjo Rregullore hyn në fuqi më 18 janar 2011.

Dritan Gjonbalaj
Drejtor i Përgjithshëm